

การจัดการมูลฝอยติดเชื้อแบบศูนย์รวม

รศ.ดร.สุเทพ ศิลปนนท์กุล
คณะสาธารณสุขศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล
suthep.sil@mahidol.ac.th

อัตราการเกิดมูลฝอยติดเชื้อ

- อัตราการเกิดมูลฝอยติดเชื้อใน รพศ.เพิ่มขึ้น ๔๒% จาก ๐.๔๐ กก./เตียง/วัน ในปี ๒๕๔๙ เป็น ๐.๘๒ กก./เตียง/วัน ในปี ๒๕๕๓
- รพท.มีอัตราการเกิดมูลฝอยติดเชื้อเพิ่มขึ้น ๓๐% จาก ๐.๓๖ กก./เตียง/วัน ในปี ๒๕๔๙ เป็น ๐.๖๖ ในปี ๒๕๕๓
- อัตราการเกิดมูลฝอยติดเชื้อใน รพช. เพิ่มขึ้น ๕% จาก ๐.๕๘ กก./เตียง/วัน ในปี ๒๕๔๙ เป็น ๐.๖๓ กก./เตียง/วัน ในปี ๒๕๕๓

การจัดการมูลฝอยติดเชื้อ

- ในปี 2557 พบว่าโรงพยาบาลส่วนใหญ่มีการกำจัดมูลฝอยติดเชื้อโดยวิธีการจ้างเอกชนนำไปกำจัด ร้อยละ 71.63 รองลงมา คือ เผาเอง ร้อยละ 12.06 และส่งท้องถิ่นกำจัด ร้อยละ 8.98

ปัญหาที่มูลฝอยติดเชื้อของโรงพยาบาล

ขยะติดเชื้อ
อันตรายห้ามสัมผัส
ขอการดำเนินการตามกฎหมาย
พบเห็นผู้ลักลอบทิ้งไปจดแจ้ง
กรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข
โทร 081-365030-344-531125 ต่อ 401

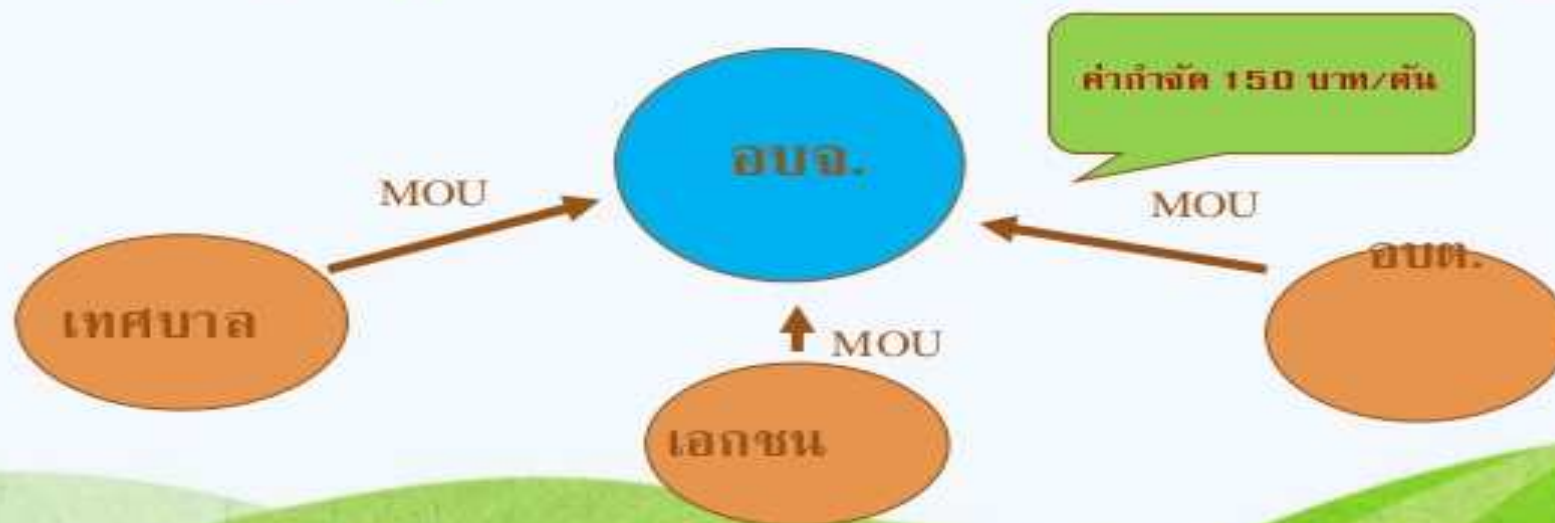
ปัญหาการดูแลเตาเผามูลฝอยติดเชื้อ

กรณีศึกษาการกำจัดขยะมูลฝอยแบบรวมศูนย์

แนวทางการดำเนินการจัดการระบบกำจัดขยะมูลฝอย
ขององค์การบริหารส่วนจังหวัดนนทบุรี

- สถานที่กำจัดมูลฝอยขององค์การบริหารส่วนจังหวัดนนทบุรีใช้รูปแบบการกำจัดขยะมูลฝอยแบบรวมศูนย์

ข้อดีของการบริหารจัดการแบบรวมศูนย์

- สามารถแก้ไขปัญหาผลกระทบอันเนื่องมาจากการจัดการ ขยะมูลฝอยชุมชนและมูลฝอยติดเชื้อ ในระยะยาวได้อย่างมีประสิทธิภาพและถูกหลักสุขาภิบาล

- แก้ปัญหาการขาดแคลนสถานที่กำจัดมูลฝอยของ อปท. ต่างๆ

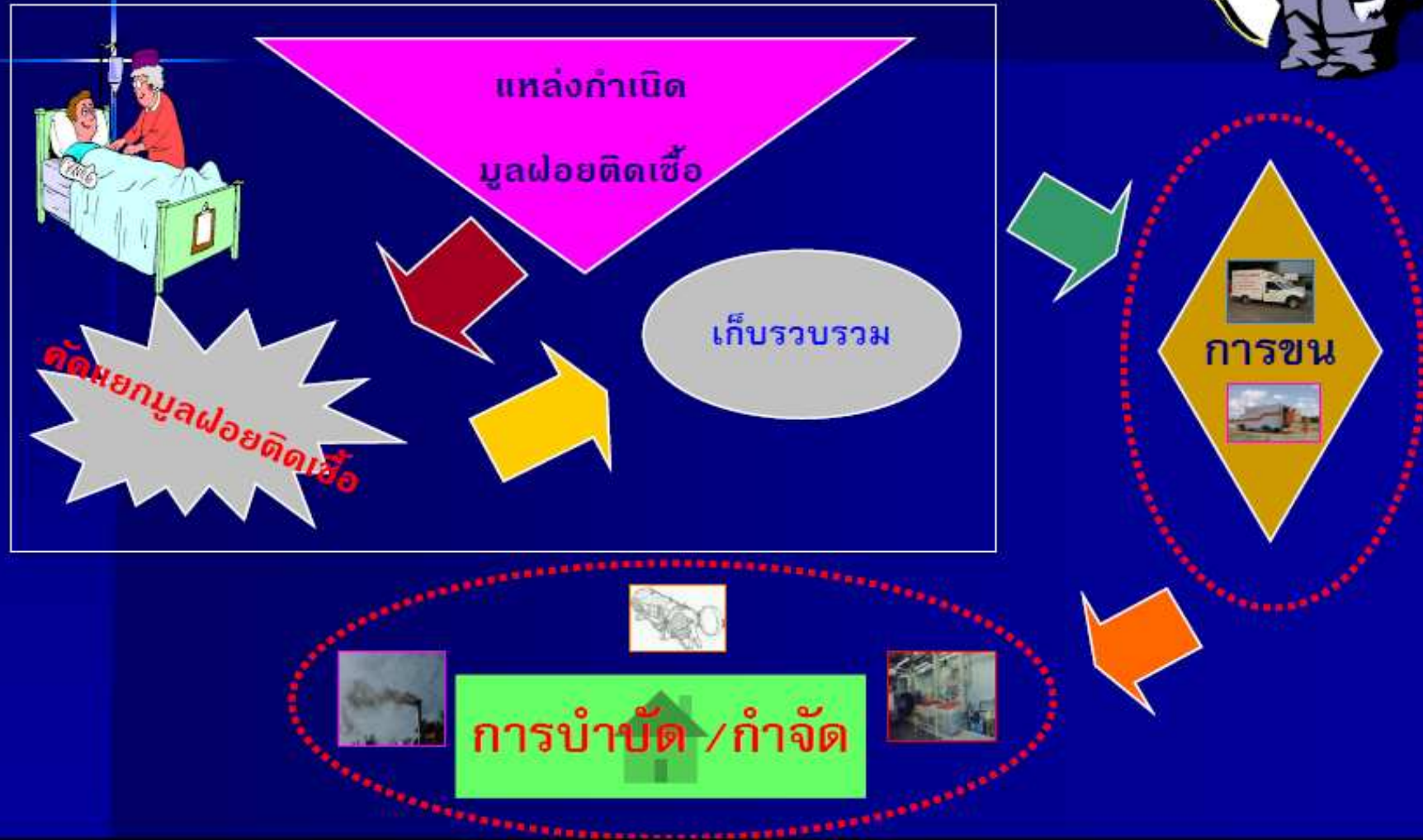
- ประหยัดงบประมาณและบุคลากรในการบริหารจัดการ

- ระบบกำจัดมูลฝอยติดเชื้อแบบศูนย์รวมจังหวัด หมายถึง หน่วยบริการมีระบบการจัดการมูลฝอยติดเชื้อตั้งแต่การคัดแยกที่แหล่งกำเนิดรวบรวม ขนย้ายไปรอกำจัดที่เรือนพักมูลฝอยติดเชื้อก่อนทำการกำจัด และมีระบบขนส่งและรวบรวมจากหน่วยบริการในระดับ **CUP** (จากโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล **PCU** และศูนย์สุขภาพชุมชนเมืองภายในเครือข่าย มาโรงพยาบาลแม่ข่ายเพื่อกำจัดหรือ ขนส่งและรวบรวมจากทุกหน่วยบริการเพื่อกำจัดในระดับจังหวัด) ที่เหมาะสมกับบริบทของพื้นที่

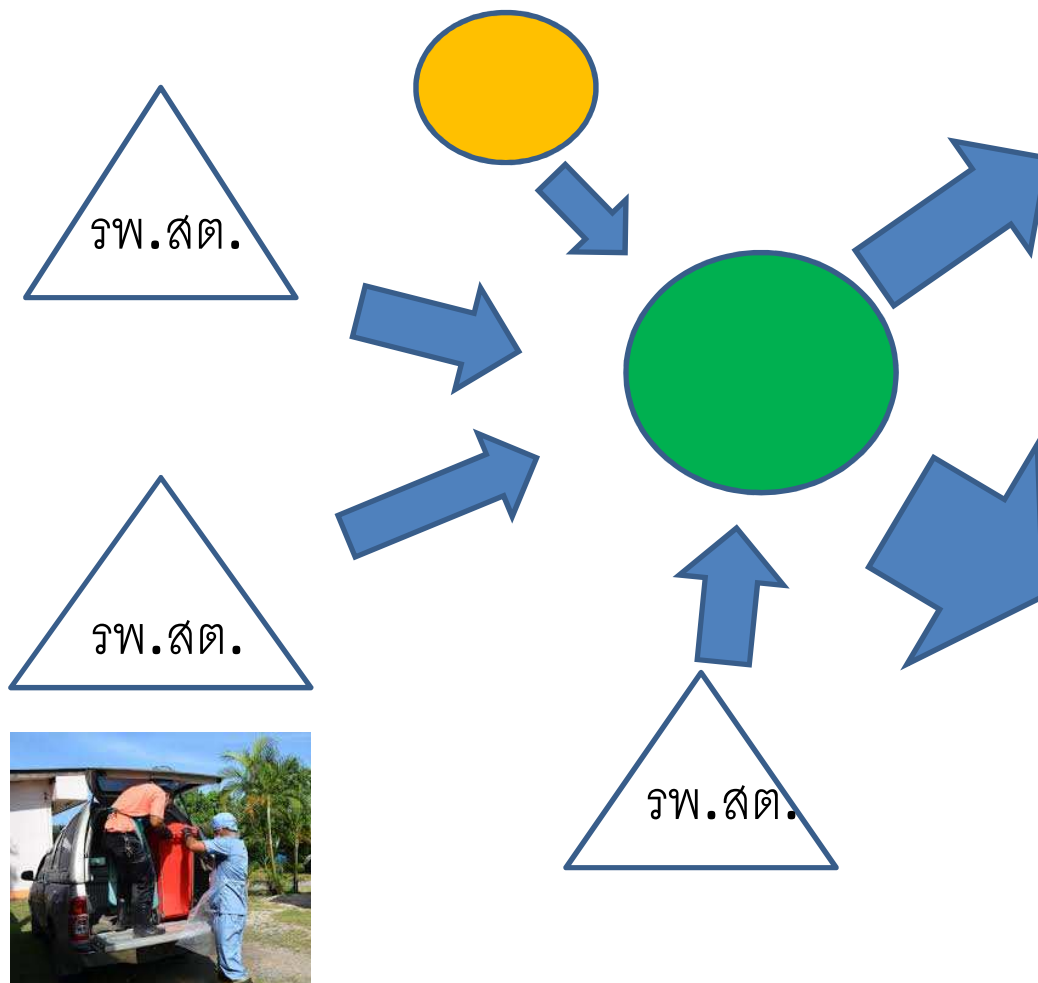

- วิธีการกำจัดมูลฝอยติดเชื้ออาจโดย การส่งเทศบาลหรือเอกชนกำจัด หรือกำจัดเองที่โรงพยาบาลแม่ข่ายในระดับ **CUP** หรือจัดตั้งหรือเตรียมการจัดตั้งศูนย์กำจัดมูลฝอยติดเชื้อรวมในระดับจังหวัด ทั้งนี้อยู่ภายใต้กฎกระทรวงว่าด้วยการกำจัดมูลฝอยติดเชื้อ พ.ศ. ๒๕๔๕
- หน่วยบริการ หมายถึง โรงพยาบาล/โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล/**PCU**/ศูนย์สุขภาพชุมชนเขตเมือง ในสังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข

ขั้นตอนการจัดการมูลฝอยติดเชื้อ

รูปแบบของการกำจัดมูลฝอยติดเชื้อแบบศูนย์รวม

เอกสารกำกับการขนส่งมูลฝอยติดเชื้อ

มีรายละเอียดดังนี้

**1. เล่มเอกสารกำกับการขนส่งมูลฝอยติดเชื้อ 1 เล่ม
ประกอบด้วยชุดเอกสาร 50 ชุด แต่ละชุดประกอบด้วย
แผ่นเอกสาร 6 แผ่น คือ**

ตช.01/1

ตช.02

ตช.03

ตช.04

ตช.05

ตช.01/2

ทุกแผ่นมีคาร์บอนเรสในตัว

เอกสารกำกับการขนส่งมูลฝอยติดเชื้อ

ตช.01/1
สำหรับ
แหล่งกำเนิดหรือ
โรงพยาบาลเก็บไว้
เป็นหลักฐาน
(สีฟ้า)

ตช.02
สำหรับผู้ขนส่ง
เก็บไว้เป็น
หลักฐาน
(สีเหลือง)

ตช.03
สำหรับผู้กำจัด
เก็บไว้เป็น
หลักฐาน
(สีชมพู)

ตช.01/2
สำหรับผู้ขนส่ง
ส่งกลับ
แหล่งกำเนิดหรือ
โรงพยาบาล

ตช.05
สำหรับผู้ขนส่ง
ส่งให้ อปท.ที่
สถานที่กำจัดมูล
ฝอยติดเชื้อตั้งอยู่

ตช.04
สำหรับผู้ขนส่ง
ส่งให้ อปท.ที่เป็น
ตั้งของ
แหล่งกำเนิดหรือ
โรงพยาบาล

ต้นแบบการจัดการมูลฝอยติดเชื้อ Model

● จังหวัดเชียงราย	เขตสุขภาพที่ ๑
● จังหวัดพิษณุโลก	เขตสุขภาพที่ ๒
● จังหวัดนครสวรรค์	เขตสุขภาพที่ ๓
● จังหวัดนนทบุรี	เขตสุขภาพที่ ๔
● จังหวัดสมุทรสาคร	เขตสุขภาพที่ ๕
● จังหวัดระยอง	เขตสุขภาพที่ ๖
● จังหวัดกาฬสินธุ์	เขตสุขภาพที่ ๗
● จังหวัดสกลนคร	เขตสุขภาพที่ ๘
● จังหวัดบุรีรัมย์	เขตสุขภาพที่ ๙
● จังหวัดอุบลราชธานี	เขตสุขภาพที่ ๑๐
● จังหวัดพังงา	เขตสุขภาพที่ ๑๑
● จังหวัดสตูล	เขตสุขภาพที่ ๑๒